

N:o 275.

Af herr **K. L. Johansson** i Stora Mellby, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående försäljning af vin och maltdrycker.

Länge hafva nykterhetsvännerna i vårt land väntat på och längtat efter en förändring i den gällande förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker. Med stort intresse har därför Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning angående försäljning af vin och maltdrycker af 31 mars 1905 mottagits.

Tacksamt måste ock erkännas, att Kungl. Maj:t där tagit hänsyn till och i väsentlig grad gått till mötes befogade önskingar om inskränkning i utskänkingsrättigheterna.

Om man således icke kan annat än erkänna förslaget ovedersägliga förtjänster i stort sedt, kan man dock, med erfarenhet om förhållandena särskildt på landsbygden, icke underlåta att uttala önskingar därom, att ett och annat steg i nykterhetens intresse än ytterligare måtte kunna tagas.

Jag vill i detta syfte anföra följande:

I § 8 mom. 1 stadgas, att kungl. järnvägsstyrelsen skulle äga rätt att inom staten tillhörigt område för station vid statens järnvägar meddela tillstånd till utskänkning af vin och maltdrycker.

I mom. 2 af samma § heter det, att Kungl. Maj:ts befallningshafvande må beträffande område för station vid enskild, till persontrafik upplåten järnväg på framställning af järnvägens styrelse meddela sådant tillstånd, sedan å landet kommunalnämnd och kommunalstämma blifvit hörda.

Kommunalnämnd och kommunalstämma skulle således därvid icke hafva annat än yttranderätt, icke någon medbestämmanderätt, och däri-

genom skulle kommuner, som beröras af järnvägar, kunna *tvingas* att hafva vin- och ölkrogar inom sitt område, äfven om de icke ville hafva det, och äfven om skadan däraf icke kunde förnekas.

Naturligtvis bör hvarken kungl. järnvägsstyrelsen eller Kungl. Maj:ts befallningshafvande på framställning af enskild järnvägs styrelse äga rätt att *mot en kommuns bestämda vilja* lämna tillstånd till utskänkning af vin och maltdrycker vid järnvägsstationer. Utskänkingsrätten där bör för hvarje särskildt fall sökas i den ordning, § 7 af förordningen anger, och tillstånd därtill bör icke meddelas, där både kommunalnämnd och kommunalstämma det afstyrka.

§ 10 i ofvanberörda förslag lyder sålunda:

Kungl. Maj:ts befallningshafvande äge jämväl att, därest sådant finnes vara nödigt, på gjord ansökning lämna tillstånd att vid auktion eller annat bestämdt tillfälle utskänka vin eller maltdrycker.

Visserligen hoppas jag, att, äfven om denna § förblefve oförändrad, Kungl. Maj:ts befallningshafvande sällan eller aldrig skulle *finna nödigt* att lämna sådant tillstånd. Men jag är dock icke alldeles viss därpå. *Annat bestämdt tillfälle* är ock i förordningen en otydlighet, som bör undvikas.

Jag anser, att det aldrig är nödigt att anordna utskänkning af vin och maltdrycker i samband med auktioner. Rangeras det så, att vid långvarigare auktioner de auktionsbesökande mot betalning få mat och dryck utan vin och utan sådana maltdrycker, som ifrågavarande förordning afser, så böra de vara belåtna.

Auktionerna på landsbygden sluta ofta med oordningar och slagsmål, och det naturligtvis därför, att vin och maltdrycker, särskildt öl, tillhandahållas de auktionsbesökande.

Plägsed är ock vid sådana auktioner, att den ene skall bjuda och öfverbjuda den andre äfven i frikostig undfångning, och finnes det då obegränsad tillgång på vin och maltdrycker, och somliga auktionsbesökande kanske därtill själfva medföra spirituosa, är det icke underligt, om sådana auktioner sluta illa. Detta kan nog icke hjälpas med lagparagrafer; men så mycket bör dock kunna göras, att de auktionsbesökande icke inledas i frestelse genom tillhandahållande af rusdrycker med laga rätt.

Denna § bör utgå.

12 § i merberörda förordning lämnar öppen rätt åt den, som i föreskrifven ordning förvärfvat behörighet att till afsalu tillverka vin eller maltdrycker, att försälja å tillverkningsstället därstädes tillverkade drycker utan särskildt tillstånd.

Det är ett gammalt känt faktum, att vid många bryggerier denna försäljning verkar mycket demoraliserande, och mycket folk samlas dit, enär maldryckerna där ofta kunna fås billigare än å andra försäljningsställen, och någon stängningstid heller icke i regeln är föreskrifven.

Äfven den försäljningen bör vara beroende af tillstånd i den ordning § 7 omförmåler.

Med anledning af hvad jag sålunda anfört, får jag vördsamt föreslå:

1) att det af Kungl. Maj:t framlagda förslaget till förordning angående försäljning af vin och maldrycker måtte i §§ 8 och 12 undergå de ändringar, hvartill det af mig ofvan andragna må gifva anledning; samt

2) att § 10 må utgå.

Vederbörande utskott torde verkställa nödig formulering af de olika §§, som beröras af denna min framställning och som behöfva ändras.

Stockholm den 7 april 1905.

Karl Ludv. Johansson.
